

Stichting Lumens
te Eindhoven

Jaarrapport 2019

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Bestuursverslag 2019	3
Financiële positie	9
GECONSOLIDEERDE JAARREKENING STICHTING LUMENS	
Geconsolideerde balans per 31 december 2019	16
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2019	18
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2019	19
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	20
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2019	25
Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening per 31 december 2019	32
ENKELVOUDIGE JAARREKENING STICHTING LUMENS	
Enkelvoudige balans per 31 december 2019	40
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2019	42
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	43
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019	44
Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening per 31 december 2019	52
OVERIGE GEGEVENS	
Overige gegevens	54

Bestuursverslag 2019

Alle bouwstenen compleet om samen te werken aan sociale veerkracht.

Het jaar 2019 heeft grotendeels in het teken gestaan van het ontwerpen van een toekomstbestendige strategische visie, gebaseerd op het goud van Lumens.

Met de kernactiviteiten van Lumens in Eindhoven en de 21 omliggende gemeenten, is ook in 2019 weer vanuit passie, drive en een grote betrokkenheid gewerkt.

Lumens richt zich op het support bieden aan mensen bij het in hun eigen kracht blijven of komen, versterkt daarvoor sociale cohesie van communities/netwerken en bevordert preventie en participatie. Zoals opdrachten in het kader van preventief jeugdbeleid in de gemeente Best. Daarnaast heeft zij evenals in voorgaande jaren kortdurende hulp geboden bij uiteenlopende vragen van alle inwoners. Denk hierbij aan: het Expertisecentrum Mensenhandel en (jeugd)Prostitutie, waar zorgcoördinatie geboden wordt aan slachtoffers van mensenhandel, waar in 2019 zoveel vraag naar was dat de gemeente besloten heeft de zorgcoördinatie-MP met onmiddellijke ingang uit te breiden; het schoolmaatschappelijk werk, het sociaal raadsliedenwerk en in de regiogemeenten vanuit de 1e lijn maatschappelijk werk en jeugdmaatschappelijk werk. Het jeugd- en jongerenwerk heeft ook weer veel impact gemaakt op het vormen van positieve communities, zoals de freerunners in hun 'eigen' freerunhal Commit040 in Eindhoven. Dat is slechts een greep uit de veelvoud aan activiteiten die Lumens biedt aan de inwoners van haar werkgebied. Onze medewerkers doen dit niet alleen, maar worden in ons werkgebied ondersteund door zo'n 3000 vrijwilligers. Zonder deze vrijwillige inzet zou Lumens veel van haar slagkracht verliezen. Zij vertegenwoordigen dan ook een belangrijke waarde in onze organisatie. In 2019 is echt samen gebouwd aan een sociaal veerkrachtige samenleving.

Op strategisch en beleidsniveau hebben we in 2019 deelgenomen aan de diverse ontwerptafels waar het gaat over de inrichting van het sociaal domein. Op deze grenzen ontmoeten we de expertise van maatschappelijk partners, onderwijs en bedrijfsleven om vanuit verbinding te werken aan een sociaal veerkrachtige samenleving. Lumens heeft zich als ambitie gesteld om zich te verhouden als netwerkorganisatie. Dit past bij de ontwikkelingen in het sociaal domein. Opdrachtgevers lijken zich steeds meer af te keren van concurrentie en zijn meer op zoek naar maatschappelijk partners om ieder vanuit de eigen expertise zich partner te tonen van gemeenten, teneinde het sociaal domein optimaal in te kunnen vullen.

In 2019 heeft de gemeente Eindhoven het initiatief genomen om vanuit de Triple Helix een overlegtafel te organiseren waar we vanuit een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel, ieder vanuit de eigen expertise en achtergrond, een nieuwe impuls geven aan het beantwoorden van de grote maatschappelijke vraagstukken die spelen in Eindhoven en omliggende gemeenten. Lumens maakt deel uit van deze tafel en zet haar expertise in daar waar mogelijk.

Ontschotting van kennis en kunde tussen organisaties vraagt in eerste instantie om ontschotting van de kennis en kunde binnen Lumens. In 2019 is Lumens in Eindhoven gestart met de proeftuinen Mensfort en Doornakkers, waarbinnen de interne ontschotting centraal staat. Twee buurten die zich kenmerken door een nadrukkelijk maatschappelijk probleem op het vlak van armoede en eenzaamheid. Het werken vanuit de maatschappelijke vraag in deze proeftuinen heeft de inspiratie gegeven om in 2020 het thema armoede en meedoen centraal te gaan stellen in de doorontwikkeling van ons werk. Door de diverse werksoorten van Lumens te verbinden, is de basis gelegd om samen met inwoners te werken aan verbinding en sociale veerkracht. Na dit jaar van interne ontschotting zullen de proeftuinen in 2020 de verbinding gaan maken met maatschappelijk partners, onderwijs en bedrijfsleven om ook op dat niveau tot ontschotting van kennis en kunde te komen.

In Best is gewerkt met hoofdaannemer- en onderaannemerschap als samenwerkingsvorm, waar de gemeente de opdracht "ontwikkelen en uitvoeren van preventief jeugdbeleid" heeft belegd. Aan Lumens is daarin het hoofdaannemerschap gegund. In september 2019 is dit geëvalueerd en positief bevonden. Deze opdracht wordt voortgezet en uitgebreid in 2020.

Verder terugkijkend naar 2019

In 2018 is de koers gewijzigd en zijn een aantal tegenvallende ondernemingen vanuit Lumens, die als antwoord op de krimp waren ingezet, beoordeeld op hun resultaat en is op basis daarvan besloten deze activiteiten te stoppen. In 2019 is er in dit kader nog aandacht geweest voor Coöperatie JVV, Coöperatie Emoves en de definitieve afronding van Stichting Robin Hood.

Coöperatie Jeugd Veilig Verder (JVV)

In 2018 is het voorbereidend werk gedaan om ons terug te trekken uit de Coöperatie JVV vanwege achterblijvende resultaten en de beperking die opgelegd is aan Lumens door het keurmerkinstituut (beperking om een ander aanbod in de geïndiceerde jeugdhulp te ontwikkelen). Lumens heeft de Coöperatie per 1 januari 2019 verlaten. Deze stap is genomen in zorgvuldig overleg met JBRA, de andere partner in de coöperatie. In dit overleg is overeen gekomen dat JBRA de lopende werkzaamheden van Jeugd Veilig Verder zal afronden en zich daarna zal bezinnen op het al dan niet positioneren van de methodiek binnen JBRA. De lening van Lumens aan Coöperatie JVV is kwijtgescholden, dit was financieel reeds voorzien in 2018. De partner in de coöperatie JBRA heeft hetzelfde besluit genomen.

Coöperatie Emoves

Lumens heeft in 2017 mede aan de wieg gestaan van Coöperatie Emoves. Een coöperatie die bij aanvang bestond uit 5 leden. Het doel van de Coöperatie Emoves is urban culture te stimuleren, te ondersteunen en vanuit samenwerking en afstemming optimale condities te creëren waarbinnen jongeren vorm en inhoud kunnen geven aan urban. Niet alleen inhoudelijk leek het wenselijk samen te werken in een coöperatie, maar ook de diverse cultuursubsidiënten hebben een sterke voorkeur voor clustering van aanvragen. Deze samenwerking heeft echter niet tot het gewenste resultaat geleid. Lumens is sinds april 2019 geen lid meer van Coöperatie Emoves. Op uitvoerend niveau zal ook in de toekomst worden afgestemd en samengewerkt daar waar wenselijk en bevorderlijk voor de urban culture in Eindhoven.

Stichting Robin Hood

In 2018 zijn de activiteiten van Stichting Robin Hood reeds afgebouwd. In 2019 vonden er geen activiteiten meer plaats en is Stichting Robin Hood ontbonden.

Interne ontwikkelingen

De topstructuur van Lumens heeft in de afgelopen paar jaar de nodige wijzigingen gekend. Bij het inzetten van een nieuwe koers en positionering van Lumens hoort een passende sturing van de organisatie. In 2018 is in eerste instantie de keuze gemaakt met een klein MT te werken om vervolgens in de loop van 2019, afhankelijk van de opdrachten, koers en visie, het MT passend samen te stellen. In 2019 is een manager bedrijfsvoering aangetrokken. Daarnaast is na vertrek van een integraal manager de vacature eind 2019 opnieuw ingevuld. Het MT bestaat nu, naast de manager bedrijfsvoering, uit twee integraal verantwoordelijke managers met ieder een eigen focus, te weten Eindhoven en de regiogemeenten. Daarnaast neemt de concerncontroller structureel deel aan het MT.

Door de vele mogelijkheden op de arbeidsmarkt heeft ook Lumens in 2019 te maken gehad met beweging in haar personeelsbestand. Dit heeft echter niet geleid tot onderbezetting. Lumens is een aantrekkelijke werkgever en vacatures worden tot op heden probleemloos ingevuld.

De strategische koers van Lumens, die in december 2019 door de Raad van Toezicht is vastgesteld, vraagt mogelijk om een doorontwikkeling van de organisatiestructuur. In 2020 zal daar aandacht voor zijn en waar nodig zullen de nodige stappen worden gezet.

Financieel

Het jaar 2019 is met een positief resultaat afgesloten. Het positieve resultaat van € 312.000 is toegevoegd aan de algemene reserve.

De begroting voor 2020 is sluitend. Er wordt een omzetsijging verwacht van € 473.000 ten opzichte van de genormaliseerde omzet in 2019 (+2,6%).

	Begroting 2020
opbrengsten	18.540.193
kosten	18.540.193
lonen en salarissen	11.936.599
personeelskosten	1.151.774
activiteitskosten	1.304.792
huisvestingskosten	1.985.630
kantoorkosten	1.016.023
algemene kosten	448.502
afschrijvingen	214.094
kostprijs omzet	302.779
innovatiekosten	180.000
Indictotaal	0

Continuïteit

De algemene reserve is door het positief resultaat van 2019 toegenomen en bedraagt per balansdatum €1.267.000. Het weerstandsvermogen komt daarmee uit op 6,9%, wat een mooie verbetering betekent ten opzichte van 2018 (weerstandsvermogen in 2018 was 5%).

De liquide middelen zijn toegenomen. De liquiditeitspositie is ruim voldoende om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Toekomst

Met de strategie 2020-2022 is koers gezet naar een netwerkorganisatie, om samen te kunnen bouwen aan een sociaal veerkrachtige samenleving. We zijn ervan overtuigd dat dit nodig is om de maatschappelijke vraag te kunnen beantwoorden en als Lumens een positieve bijdrage te kunnen leveren aan een inclusieve samenleving met aandacht voor preventie en sociale veerkracht, opdat de gang naar zwaardere zorg kan worden afgeschaald. We werken van zelfredzaamheid naar samenredzaamheid om te komen tot community redzaamheid. Zo werken we aan een samenleving die omziet naar elkaar. Hierbij sluiten we aan bij de wens van de overheid rond de decentralisaties en de sociale basis.

In 2020 zal een doorontwikkeling plaatsvinden ten aanzien van ICT en AFAS, om de processen te verbeteren en aan te laten sluiten bij de ingezette koers. De kosten gaan hier voor de baten uit, waardoor op deze onderdelen pas in 2021 een efficiëntieslag/kostenbesparing plaats kan vinden. Daarnaast brengt de implementatie van de strategie extra kosten met zich mee, waarmee in de begroting 2020 ook rekening is gehouden.

Investerings (ruim € 300.000) die gepland staan voor 2020 hebben voor een deel betrekking op ICT, met name voor een verbetering van de WiFi bij Dynamo, op de Beemdstraat en op een aantal wijkcentra. Ook wordt geïnvesteerd in een verbetering van de telefooncentrale. Bij Dynamo is in 2020 rekening gehouden met aanschaf van inventaris en aanschaf van licht- en geluidsapparatuur. De investeringen worden vanuit eigen middelen gedaan, er is geen extra financiering nodig.

Heel fijn is dat Lumens voor medewerkers een aantrekkelijke werkgever blijkt. Er is geen probleem om vacatures snel en met kwalitatief de juiste mensen in te vullen. Voor 2020 is uitgegaan van 178 fte's. In 2019 waren er gemiddeld 176 fte's in dienst.

Coronavirus

Op het moment van vaststellen en goedkeuren van de jaarrekening 2019 bevindt Nederland en de rest van de wereld zich in de coronacrisis. Dit als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wat na het ontstaan in december 2019 in China zich inmiddels snel verspreid over de rest van de wereld. Met name voor ouderen en kwetsbare mensen in de samenleving geeft dit grote risico's. De maatregelen die door de overheid getroffen worden om de verspreiding gecontroleerd te laten verlopen treffen ook Lumens. De wijkcentra, de jongerencentra en Speelpark De Splinter hebben we gesloten en de activiteiten zijn geannuleerd. Hoe lang dit gaat duren is momenteel nog onbekend. Ook doen we geen huisbezoeken meer. Een andere maatregel die we hebben getroffen is de sluiting van het hoofdkantoor, alle medewerkers is verzocht om vanuit huis te werken.

Maar we zijn er wel voor de inwoners! Op allerlei andere manieren gaan we in contact met de inwoners, maken we verbindingen en halen we de maatschappelijke vraag op, juist nu extra van belang! We maken dagrapportages waarin we noteren wat de maatschappelijke vraag is en wat we hebben kunnen betekenen voor de inwoners. Ook belangrijk om te kunnen laten zien aan de opdrachtgevers wat we doen. Onze opdrachtgevers (gemeenten) geven aan erg blij te zijn met de kwaliteit die we vanuit Lumens leveren. Daar zijn we trots op. We verwachten dan ook dat de verkregen subsidiemiddelen niet in gevaar komen. Maar wat de precieze gevolgen op de financiële prestaties gaan zijn is op dit moment niet goed in te schatten. We maken scenario's om goed voorbereid te zijn.

De VNG heeft op 18 maart 2020 een oproep gedaan aan alle gemeenten om de continuïteit van het zorglandschap te borgen en aanbieders zekerheid te geven over de lopende contracten met gemeenten. Hieronder een weergave uit de nieuwsbrief van Sociaal Werk Nederland van 18 maart jl.:

Contracten en corona – VNG: betaal de aanbieders door!

Hoe moet je als aanbieder, zoals de gemeenten, omgaan met afspraken en contracten tijdens de coronacrisis? De VNG heeft daarover op 18 maart in de ledenbrief de volgende oproep gedaan: Samenwerkingspartners van branches van aanbieders van maatschappelijke ondersteuning (Wmo), wordt gevraagd om zich te houden aan de volgende landelijke richtlijn:

1. Compensatie voor gemeenten

Zowel bij aanbieders als gemeenten is er enige onduidelijkheid ontstaan hoe in deze situatie om te gaan met afspraken en contracten van aanbieders. Momenteel zijn gemeenten niet allemaal eenduidig richting aanbieders. Een vaste lijn kan rust geven. We roepen gemeenten op de aanbieders met wie ze een contract hebben, te blijven betalen: ook als er een andere of beperkte prestatie kan worden geleverd. Op die manier zorgen we ervoor dat het zorglandschap intact blijft.

2. Behoeft aan duidelijkheid

Wij, de VNG, zijn in gesprek met het Rijk over de vergoeding door het Rijk van eventuele extra kosten die gemeenten hierbij maken. De zorgverzekeraars hebben eenzelfde soort afspraak met het Rijk.

Andere risico's en onzekerheden

De ter beschikking staande middelen hebben een maatschappelijk karakter. Lumens gedraagt zich dienovereenkomstig en het nemen van grote financiële risico's past daar niet bij. Lumens hanteert een risicomijdend beleid om van maatschappelijk belang te kunnen blijven.

In 2019 is een start gemaakt met het opzetten van een integraal risicomanagementsysteem, waarin in 2020 uitvoering gegeven wordt. Uitgangspunt hierin is dat risicomangement onderdeel uit maakt van bestaande werkwijzen en daarmee verantwoordelijkheid is van iedere medewerker. Ook in het ingezette ISO-certificeringstraject is aandacht voor risico's.

Strategische risico's

Na 5 jaar decentralisatie zijn de meeste gemeenten nu op een punt beland waarin zij kritisch kijken naar de inrichting van het sociaal domein en geven zij daar meer en meer een eigen vorm aan. Iedere gemeente is aan het zoeken naar een structuur om de sociale basis in te richten: daarin worden zeer verschillende keuzes gemaakt. Sommige gemeenten kiezen voor inbesteden en andere zijn op zoek naar samenwerkingsverbanden waarmee zij één aanspreekpunt hebben. Voor Lumens betekent dit een risico om lopende opdrachten te kunnen verliezen ten gevolge van inbesteding, maar het creëert daarentegen ook kansen om de pluriforme expertise van Lumens in te kunnen zetten in kleinere gemeenten.

De gemeente heeft als opdrachtgever in het sociaal domein met veel verschillende maatschappelijk partners te maken. In een aantal gemeenten zien we dat zij graag met 1 partij (pervoerder/hoofdaannemer) een overeenkomst willen sluiten. Voor Lumens betekent dit dat we samenwerkingsovereenkomsten aangaan met partijen, met als doel een passende en sluitende inrichting van het sociaal domein te kunnen bieden. Samenwerkingsovereenkomsten vragen op voorhand om een gedegen risicotaxatie ten aanzien van potentiële groei, positionering en verantwoording van de eigen organisatie versus die van de samenwerkingspartners.

Een doel is te komen tot een subsidieaanvraag vanuit de strategische uitgangspunten in 2022, met meetmogelijkheden van de sociale veerkracht en de impact van de inzet. Dit is niet gemakkelijk en het is noodzakelijk dit vanuit gezamenlijkheid met andere organisaties en bedrijven op te pakken. Dit brengt risico's met zich mee omdat partijen in dit kader van elkaar afhankelijk zijn. In 2020 wordt gestart met het vormen van platforms met verschillende organisaties om hier uitvoering aan te kunnen geven.

Operationele risico's

Werken vanuit een netwerkorganisatie, als hoofd- dan wel onderaannemer, vraagt een andere inrichting van processen en controles. Ook voor medewerkers vraagt dit een andere attitude: 'oude' werkwijzen moeten losgelaten worden om ontschot te kunnen gaan werken. De maatregelen die getroffen zijn hebben betrekking op deskundigheidsbevordering richting medewerkers en ook met de herinrichting van de systemen die voor 2020 gepland zijn, wordt rekening gehouden met ontschot werken. Ook de procedures en processen worden hierop aangepast.

Financiële risico's

In de afgelopen jaren zijn de uurtarieven procentueel minder gestegen dan de stijging van de loonkosten. De keuze, om de kostenstijging niet volledig in het tarief te verwerken, komt voort uit het gegeven van gelijkblijvende dan wel licht stijgende subsidiebudgetten. Bij gelijkblijvende of licht stijgende subsidiebudgetten betekent het namelijk een afname van uren, waardoor niet langer de gewenste dienstverlening geleverd kan worden. Zowel voor de opdrachtgever als voor de opdrachtnemer een ongewenste situatie. Dit thema is in 2019 aan de bestuurstaafel besproken met alle opdrachtgevers. Dit blijft een aandachtspunt en wordt meer en meer ervaren als een gemeenschappelijk probleem.

Samenstelling toezicht en bestuur

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. Giel Pastoor heeft begin 2019 te kennen gegeven zijn functie neer te leggen, waarna de werving naar een nieuw lid gestart is. Per 6 september 2019 is Lilian Linders benoemd als RvT-lid.

Voor mij was 2019 het eerste volledige jaar als bestuurder van Lumens. Het was een jaar van ontdekking, verdieping, verbinding en veerkracht. Het goud van Lumens, de drive, het kennen van de inwoners waarvoor we werken en de vragen die hen bezig houden, geven de bouwstenen voor een stevige koers en een toekomst waarin we met elkaar bouwen aan sociale veerkracht in een samenleving die omziet naar elkaar.

Jacqueline Vonk,
Bestuurder

Financiële positie

Balanssamenstelling en financiële kengetallen

In onderstaand overzicht is een analyse opgenomen van de financiële positie en de belangrijkste kengetallen:

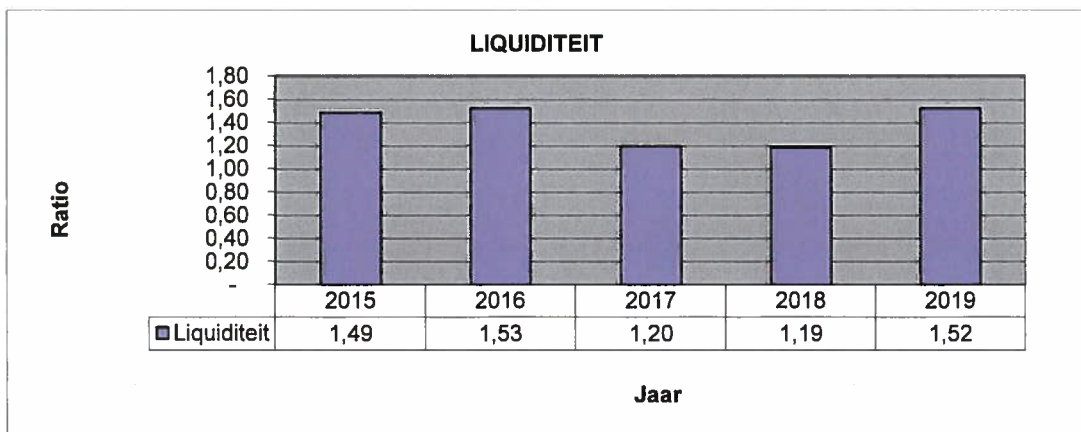
Balanssamenstelling (in € 1000)					
Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Vaste Activa	2.682	2.720	1.457	929	856
Kortl. Vorderingen	1.949	1.282	3.756	1.469	1.058
Liquide middelen	5.007	3.100	2.043	1.593	1.813
Totaal	9.638	7.102	7.256	3.991	3.727
Algemene reserve	1.935	1.586	1.648	955	1.267
Bestemm. reserve	-	-	-	-	-
Voorzieningen	687	422	766	458	577
Langl. Schulden	2.354	2.223	-	-	-
Kortl. Schulden	4.662	2.871	4.842	2.578	1.883
Totaal	9.638	7.102	7.256	3.991	3.727
Kengetallen					
Werkkapitaal	2.294	1.511	957	484	988
Liquiditeit	1,49	1,53	1,20	1,19	1,52
Weerstandsvermogen	6,2%	6,7%	6,9%	5,0%	6,9%
Solvabiliteit	20,1%	22,3%	22,7%	23,9%	34,0%

Het weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2019 6,9%. De doelstelling is om het weerstandsvermogen tussen de 5% en 10% te houden. In 2019 is dit gerealiseerd.

Liquiditeit

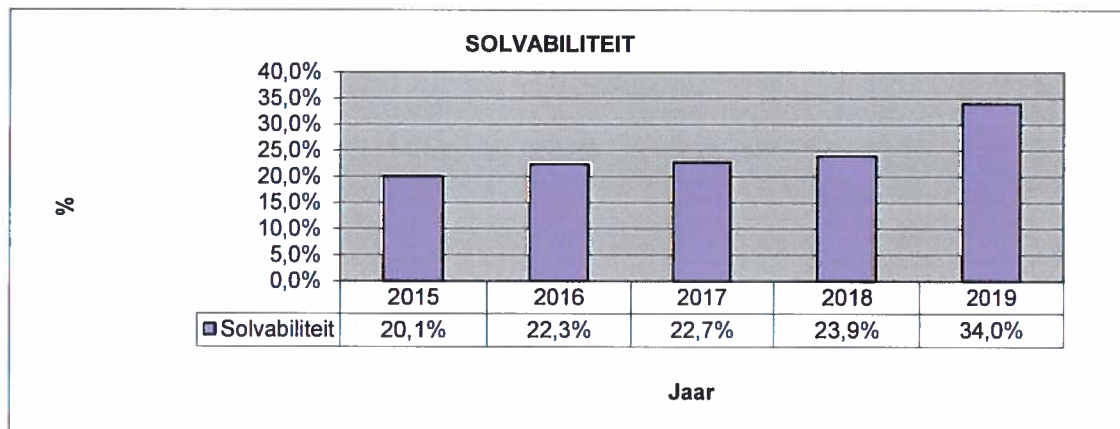
De liquiditeitsratio ((kortlopende vorderingen + liquide middelen) / kortlopende schulden) is in 2019 ten opzichte van 2018 toegenomen. In 2018 waren de kortlopende vorderingen 0,4 mln hoger, o.a. doordat de te vorderen subsidies hoger waren. Aan de andere kant was er in 2018 een lening verstrekt (ruim 0,3 mln), wat in 2018 effect had op de liquide middelen. De personele verplichtingen waren in 2018 ruim 0,3 mln hoger. Daarnaast zijn er eind 2018 nog diverse verplichtingen aangegaan en in 2019 meer verspreid over het jaar.

De liquiditeitsratio laat in meerjarenperspectief het volgende beeld zien:

Solvabiliteit

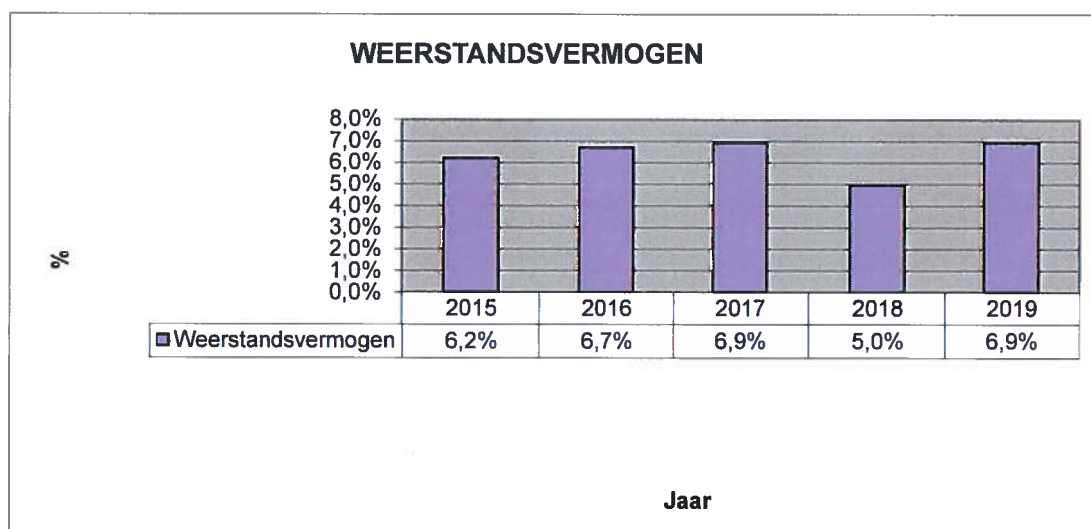
Het verloop van de solvabiliteit in de tijd bezien is als volgt:

De stijging van de solvabiliteitsratio (eigen vermogen / totaal vermogen) wordt enerzijds veroorzaakt door een toename van het eigen vermogen, anderzijds door afname van het balanstotaal, welke veroorzaakt wordt door de afname van vlottende activa en passiva in 2019. Belangrijkste redenen hiervan zijn een terugloop in te vorderen te subsidies en een daling van de kortlopende schulden, o.a. door lagere personele verplichtingen.

Onze primaire maatstaf voor de solvabiliteit betreft de weerstandspositie. Onze weerstandspositie (algemene reserve uitgedrukt als % van de totale omzet) stijgt doordat de relatieve stijging van het eigen vermogen (als gevolg van het positieve resultaat 2019) met 32,7% een stuk hoger is dan de relatieve daling van de omzet (4,7%).

De ontwikkeling van het weerstandsvermogen, in de tijd bezien, is opgenomen in onderstaande grafiek:

Vergelijking genormaliseerd exploitatieresultaat 2019 versus genormaliseerd exploitatieresultaat 2018

	Realisatie 2019		% Realisatie 2018	%
OPBRENGSTEN				
Projectsubsidies	15.050.115	83%	15.927.545	84%
Opbrengst scholen	552.327	3%	543.032	3%
Opbrengst bedrijven	209.183	1%	167.900	1%
Opbrengst fondsen	55.000	0%	67.000	0%
Opbrengst particulieren	1.974.649	11%	1.985.524	10%
Overige opbrengsten	<u>225.452</u>	1%	<u>227.287</u>	1%
TOTAAL OPBRENGSTEN	18.066.726	100%	18.918.288	100%
KOSTEN				
Personeelskosten	12.371.018	68%	13.055.120	69%
Afschrijvingen	236.117	1%	361.277	2%
Overige bedrijfskosten	3.394.067	19%	3.611.791	19%
Activiteitenkosten	<u>1.856.168</u>	10%	<u>1.818.852</u>	10%
TOTAAL KOSTEN	17.857.370	99%	18.847.040	100%
Genormaliseerd resultaat	209.356	1%	71.248	0%
Voorziening huisvestingskosten			46.747	
Vergoeding frictiekosten			257.898	
Mutatie personele voorzieningen	112.513-		163.714-	
Afwaardering lening JVV			850.000-	
Incidentele baten voorgaande jaren	227.657		-	
Rentelasten / (rentebaten)	<u>9.136-</u>	0%	<u>40.203-</u>	0%
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	315.364	2%	678.024-	-4%
Resultaat deelneming	-		-	
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>3.544-</u>	0%	<u>15.034-</u>	0%
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	311.820	2%	693.058-	-4%
Buitengewone baten en lasten	<u>-</u>	0%	<u>-</u>	0%
RESULTAAT NA BELASTINGEN	311.820	2%	693.058-	-4%

Resultaatanalyse 2019 ten opzichte van 2018

Hieronder geven wij een beknopte toelichting op de verschillen tussen het resultaat 2019 en het resultaat 2018.

Opbrengsten

De opbrengsten (genormaliseerd) zijn met € 0,85 mln gedaald. Belangrijkste redenen hiervan zijn het beëindigen van een aantal activiteiten in 2018 (Klooster, 0,1 mln en JVV 0,1 mln) en Wijkcentrum 't Akkertje en Zuidwester (0,1 mln) en het stoppen van de opdracht voor het wijkwerk met ingang van 2019 (0,6 mln).

Personeelskosten

De personeelskosten dalen met 0,7 mln (5%), hetgeen deels veroorzaakt wordt door een daling van 11 fte (6%) en een stijging van de gemiddelde personeelskosten met 3% (per saldo -0,4 mln). De daling in fte heeft te maken met de omzetafname ten opzichte van 2018, waardoor ook het aantal daarmee samenhangende fte afnam. Daarnaast minder inhuur personeel (0,1 mln), minder gevormde personele voorzieningen (0,1 mln) en minder overige personeelskosten (0,1 mln).

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn lager in 2019 vanwege een uitloop van volledig afgeschreven activa.

Overige bedrijfskosten

Per saldo is de afwijking op overige (genormaliseerde) bedrijfskosten € 0,2 mln. De stijging op de huurkosten (200k) is het gevolg van de start van de exploitatie van Jongerencentrum Todo in Best en de huurkosten voor het hoofdkantoor op de Beemdstraat. Doordat er minder minder onderhoudskosten (in 2018 hoog als gevolg van de verhuizing van het hoofdkantoor naar de Beemdstraat), minder schoonmaakkosten en minder GWE-kosten waren is het verschil op totale huisvestingskosten minimaal. De extra ICT-kosten als gevolg van overstappen naar een nieuwe leverancier, compenseren weer met besparingen op telefonie-, print- en drukwerkkosten.

De algemene kosten dalen met € 0,1 mln. Dit heeft te maken met minder advieskosten in 2019.

Activiteitenkosten

De activiteitenkosten hangen nauw samen met de verstrekte opdrachten en het daaraan gekoppelde activiteitenbudget. Ten opzichte van 2018 is de afwijking minimaal.

Resultaatanalyse 2019

Vergelijking exploitatieresultaat 2019 versus begroting 2019

	Realisatie 2019	%	Begroting 2019	%
OPBRENGSTEN				
Projectsubsidies	15.050.115	83%	15.067.118	83%
Opbrengst scholen	552.327	3%	470.399	3%
Opbrengst bedrijven	209.183	1%	38.072	0%
Opbrengst fondsen	55.000	0%	40.000	0%
Opbrengst particulieren	1.974.649	11%	2.048.673	11%
Overige opbrengsten	<u>225.452</u>	1%	<u>437.844</u>	2%
TOTAAL OPBRENGSTEN	18.066.726	100%	18.102.107	100%
KOSTEN				
Personeelskosten	12.371.018	68%	12.294.497	68%
Afschrijvingen	236.117	1%	251.129	1%
Overige bedrijfskosten	3.394.067	19%	3.741.114	21%
Activiteitenkosten	<u>1.856.168</u>	10%	<u>1.815.366</u>	10%
TOTAAL KOSTEN	17.857.370	99%	18.102.106	100%
BEDRIJFSRESULTAAT	209.356	1%	0	0%
Voorziening huisvestingskosten				
Vergoeding frictiekosten				
Mutatie personele voorzieningen	112.513-			
Afwaardering lening JVV				
Incidentele baten voorgaande jaren	227.657			
Rentelasten / (rentebaten)	<u>9.136-</u>	0%	<u>-</u>	0%
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	315.364	2%	0	0%
Resultaat deelneming	-	0%		0%
Belastingen resultaat uit gewone	<u>3.544-</u>	0%	<u>-</u>	0%
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	311.820	2%	0	0%
Buitengewone lasten	<u>-</u>	0%	<u>-</u>	0%
RESULTAAT NA BELASTINGEN	311.820	2%	0	0%

Resultaatanalyse 2019 ten opzichte van begroting 2019

Het resultaat is beter dan begroot. Hieronder geven wij een beknopte toelichting op de verschillen tussen het resultaat 2019 en de begroting 2019.

Opbrengsten

De opbrengsten (genormaliseerd) waren ten opzichte van de begroting nagenoeg gelijk aan de begroting. Er waren enkele incidentele opbrengsten, waaronder de korting over 2017 en 2018 die door Bavaria verstrekt is (0,1 mln). Daarnaast worden interne verhuur in de begroting wel meegenomen als opbrengst en kosten, maar worden deze in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd (0,2 mln).

Personeelskosten

De afwijking op personeelskosten is minimaal.

De mutatie op de personele voorzieningen bedraagt 0,1 mln. Deze zijn als incidentele kosten opgenomen.

Overige bedrijfskosten

De daling van de overige bedrijfskosten ten opzichte van de begroting (0,3 mln) houdt met name verband met minder huisvestingskosten waaronder Huur en Gas/Water/Electra (waaronder teruggave energiebelasting) en minder onderhoudskosten. Daarnaast zijn er minder algemene kosten gemaakt.

Activiteitenkosten

De activiteitenkosten bewegen mee met hoe invulling gegeven wordt aan uitvoering van de opdracht (hoogte van het activiteitenbudget)

**GECONSOLIDEERDE
JAARREKENING**

2. GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na verwerking van het resultaat)

ACTIVA

in euro's		<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Materiële vaste activa			
Gebouwen	1.	501.972	553.089
Inventaris en apparatuur	1.	175.398	164.853
Automatisering	1.	19.235	90.785
Activa in uitvoering	1.	<u>-</u>	<u>-</u>
		696.605	808.727
Financiële vaste activa			
Overige effecten	2.	117.828	117.828
Overige vorderingen	3.	<u>41.706</u>	<u>2.175</u>
		159.534	120.003
Vorraden	4.	-	11.694
Vlottende Activa			
Handelsdebiteuren	5.	101.251	158.902
Te vorderen subsidies	6.	591.556	940.305
Overige vorderingen en overlopende activa	7.	<u>364.876</u>	<u>357.645</u>
		1.057.683	1.456.852
Liquide Middelen	8.	1.813.011	1.593.341
TOTAAL ACTIVA		<u><u>3.726.833</u></u>	<u><u>3.990.617</u></u>

PASSIVA

in euro's

31-12-2019

31-12-2018

Eigen vermogen

Algemene reserve

9.

1.266.999

955.179

1.266.999

955.179

Voorzieningen

10.

577.197

457.954

Kortlopende schulden

Crediteuren

451.809

873.778

Belastingen en premies sociale verzekeringen

11

749.330

728.476

Vooruitontvangen subsidies

12.

64.963

90.325

Overige schulden en overlopende passiva

13.

616.535

884.905

1.882.637

2.577.484

TOTAAL PASSIVA

3.726.833

3.990.617

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
OPBRENGSTEN		
Baten	14. 15.866.625	16.705.477
Opbrengst particulieren	15. 1.974.649	1.985.524
Overige opbrengsten	16. 453.109	510.609
TOTAAL OPBRENGSTEN	18.294.383	19.201.610
KOSTEN		
Personeelskosten	17. 12.483.531	13.218.834
Afschrijvingen	18. 236.117	361.277
Overige bedrijfskosten	19. 5.250.235	6.259.320
TOTAAL KOSTEN	17.969.883	19.839.431
BEDRIJFSRESULTAAT	324.500	637.821-
Rentelasten / (rentebaten)	20. 9.136-	40.203-
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	315.364	678.024-
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	21. 3.544-	15.034-
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	311.820	693.058-
Buitengewone baten en lasten	-	-
RESULTAAT NA BELASTINGEN	311.820	693.058-
Resultaatbestemming		
Toevoeging aan algemene reserve	311.820	693.058-
Totaal resultaatbestemming	311.820	693.058-

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT 2019

in euro's

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Bedrijfsresultaat</i>	324.500	637.821-
Afschrijvingen en overige waardeverandering MVA	236.117	361.277
Afschrijvingen en overige waardeverandering FVA	-	850.000
Afname/toename werkkapitaal:		
- Onderhanden werk en voorraden	11.694	5.274
- Debiteuren	57.651	50.709
- Te vorderen subsidies	348.749	25.100
- Overige vorderingen en overlopende activa	7.231-	2.206.474
- Voorzieningen	119.243	308.445-
- Crediteuren	421.969-	263.004
- Sociale lasten en belastingen	20.854	140.545-
- Vooruitontvangen / te betalen subsidies	25.362-	73.946-
- Overige schulden	<u>268.371-</u>	<u>94.070-</u>
<i>Totaal mutatie werkkapitaal</i>	164.742-	1.933.555
Financiële baten en lasten	9.136-	40.203-
Vennootschapsbelasting	1.368-	-
<i>Netto kasstroom (operationele activiteiten)</i>	<u>385.371</u>	<u>2.466.808</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	124.290-	379.052-
Desinvesteringen in materiële vaste activa	<u>295</u>	<u>5.776</u>
<i>Netto kasstroom (investeringsactiviteiten)</i>	123.995-	373.276-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename lening u/g	41.706-	325.000-
Aflossing langlopende schulden	<u>-</u>	<u>2.218.682-</u>
<i>Netto kasstroom (financieringsactiviteiten)</i>	41.706-	2.543.682-
<i>Netto kasstroom</i>	<u>219.670</u>	<u>450.150-</u>
Beginstand liquide middelen per 1 januari	<u>1.593.341</u>	<u>2.043.491</u>
Eindstand liquide middelen per 31 december	<u><u>1.813.011</u></u>	<u><u>1.593.341</u></u>

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

Het doel van Stichting Lumens, statutair gevestigd te Eindhoven, Beemdstraat 29 en geregistreerd onder KvK nummer 17130412, is het bevorderen van de sociale kwaliteit en daarmee de maatschappelijke integratie en participatie van alle inwoners van Eindhoven en voorts al hetgeen in de ruimste zin met één en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.

Groepsverhoudingen

Stichting Lumens te Eindhoven staat aan het hoofd van een groep entiteiten. Tot de Stichting Lumens behoren de volgende entiteiten:

Geconsolideerde maatschappijen

	Statutaire zetel		Aandeel in het geplaatste kapitaal / zeggenschap
Dynamo B.V.	Eindhoven		100%
Lumens Het Klooster Waalre B.V.	Waalre	ontbonden in maart 2019	100%
Lumens Holding B.V.	Eindhoven		100%
Stichting Robin Hood	Eindhoven	ontbonden in november 2019	100%

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Lumens zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Lumens.

De financiële gegevens van Stichting Lumens zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat is volstaan met een verkorte exploitatierekening in de enkelvoudige jaarrekening.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Bij de opstelling van de jaarrekening zijn de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 – Organisaties-zonder-winststreven gevolgd, waarbij voorrang is verleend aan de specifieke wet-en regelgeving en subsidievoorschriften vereist door subsidiegevers.

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde.

Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Gebruik van schattingen

Het opstellen van de jaarrekening noodzaakt de Raad van Bestuur overeenkomstig algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving tot het maken van schattingen en veronderstellingen. Deze hebben betrekking op de bedragen die zijn opgenomen voor activa en passiva per balansdatum, alsmede de verantwoording van baten en lasten gedurende de verslagperiode. De werkelijke resultaten kunnen afwijken van de geschatte bedragen.

Verbonden partijen

De stichting heeft de volgende verbonden entiteiten. De verbonden entiteiten, waarin Stichting Lumens een overwegende zeggenschap heeft, zijn betrokken in de consolidatie. Indien overwegende zeggenschap ontbreekt, zijn deze entiteiten niet in de consolidatie betrokken:

Overzicht verbonden partijen

Naam en woonplaats	Rechtsvorm	Kernactiviteit	Mate van zeggenschap
Dynamo B.V.	Vennootschap	Exploitatie onroerend goed	100,00%
Lumens Holding B.V.	Vennootschap	Bevorderen sociale kwaliteit	100,00%
Lumens Het Klooster Waalre B.V., ontbonden in maart 2019	Vennootschap	Exploiteren horeca- ondernemingen	100,00%
Robin Hood, ontbonden in november 2019	Stichting	Exploitatie restaurant	100,00%
Breedband Regio Eindhoven	Vennootschap	verwerven, exploiteren en beheren glasvezel-infrastructuur	2,83%
Playing for Succes (bestuurlijke samenwerking)	Stichting	organiseren van activiteiten gericht op het ontwikkelings- rendement van kinderen en jongeren	25,00%
Emoves U.A. (lid coöperatie, beëindigd in april 2019)	Coöperatie	Ontwikkelen urban culture & sports veld	25,00%

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De toegepaste afschrijvingsmethode is de lineaire methode, waarbij de afschrijvingen jaarlijks bepaald worden op grond van de volgende geschatte gebruiksduur per categorie.

Voor de investeringen welke zijn gepleegd door Stichting Lumens worden onderstaande afschrijvingstermijnen aangehouden:

- Gebouwen	10 - 30 jaar
- Verbouwing / installaties	10 jaar
- Inventaris	5 jaar
- Automatisering	3 jaar

Financiële vaste activa

De deelnemingen, waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde.

De kapitaalbelangen, niet zijnde deelnemingen, met een duurzaam karakter worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde en indien van toepassing onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

De onder de financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Voorraad

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van een voorziening voor incurante voorraden, indien deze noodzakelijk wordt geacht. Met ingang van het boekjaar 2019 wordt de voorraad, gegeven de omvang, niet meer opgenomen in de jaarrekening.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Over de liquide middelen kan, tenzij anders vermeld, vrij worden beschikt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Voorziening verlieslatende contracten

De voorziening verlieslatende contracten houdt verband met contracten, waarvan op balansdatum te voorzien is dat deze verlieslatend zijn in verband met een staking van de bepaalde activiteiten. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd ter dekking van de salariskosten van medewerkers die op 31 december 2019 langdurig ziek zijn.

Voorziening loopbaanbudget

De voorziening loopbaanbudget is gevormd ter dekking van de salariskosten die samenhangen met de CAO-regeling loopbaanbudget en is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Pensioenregeling

Stichting Lumens neemt deel aan de pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds PGGM. Stichting Lumens heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij dit bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Er is momenteel geen inzicht in het overschot of tekort van het bedrijfstakpensioenfonds en de mogelijke gevolgen hiervan voor Stichting Lumens.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders bepaald.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen, tenzij anders vermeld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-omzet en de kosten en andere lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht.

Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Opbrengsten

Projectsubsidies

De baten zijn voor wat betreft projectsubsidies of daarmee gelijk te stellen middelen berekend aan de hand van de voorschriften voor de bekostiging/subsidiëring.

Overige

De overige opbrengsten zijn gebaseerd op het gefactureerde of doorberekende bedrag voor geleverde goederen en diensten onder aftrek van omzetbelasting en kortingen.

WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de beleidsregel WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rentebaten en -lasten en soortgelijke baten en lasten.

Belastingen

Belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekeninghoudend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet aftrekbare kosten.

Buitengewone baten en lasten

Buitengewone baten en lasten betreffen de lasten die niet zijn ontstaan uit de normale bedrijfsvoering.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit kasgelden en banktegoeden.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris / apparatuur	Automatisering	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari</i>					
Aanschafwaarde	863.238	1.365.592	1.329.511	-	3.558.341
Cumulatieve afschrijvingen	310.149	1.200.739	1.238.726	-	2.749.614
Boekwaarde per 1 januari	553.089	164.853	90.785	-	808.727
<i>Mutaties in het boekjaar</i>					
Investerings	24.781	84.514	14.995	-	124.290
Afschrijvingen	75.626	73.963	86.528	-	236.117
Totaal mutaties in het boekjaar	-50.845	10.551	-71.533	-	-111.827
Desinvesteringen	-14.263	-27.620	-278.063	-	-319.946
Afschrijvingen desinvesteringen	13.991	27.614	278.046	-	319.651
Totaal mutaties in het boekjaar	-272	-6	-17	-	-295
<i>Stand per 31 december</i>					
Aanschafwaarde	873.756	1.422.486	1.066.443	-	3.362.685
Cumulatieve afschrijvingen	371.784	1.247.088	1.047.208	-	2.666.080
Boekwaarde per 31 december	501.972	175.398	19.235	-	696.605

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- Gebouwen	10,0%
- Inventaris / apparatuur	20,0%
- Automatisering	33,3%
- Vervoer	20,0%

Financiële vaste activa

2. Overige effecten

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Kapitaalbelang Breedband Regio Eindhoven	<u>117.828</u>	<u>117.828</u>

Het verloop van het kapitaalbelang Breedband Regio Eindhoven is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand per 1 januari	117.828	117.828
Waardevermeerdering	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>117.828</u>	<u>117.828</u>

3. Overige vorderingen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting	-	2.175
Lening u/g Coöperatie Jeugd Veilig Verder	-	-
Lening u/g Emoves	<u>41.706</u>	<u>-</u>
	<u>41.706</u>	<u>2.175</u>

Het verloop van de lening u/g Coöperatie Jeugd Veilig Verder is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand per 1 januari	850.000	525.000
Bij: verstrekte geldlening	-	325.000
Kwijtschelding	<u>850.000-</u>	<u>-</u>
Subtotaal	-	850.000
Voorziening	<u>-</u>	<u>850.000-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

Over de lening u/g is in 2019 0,00% rente berekend.

Het verloop van de lening u/g Coöperatie Emoves is als volgt:

Stand per 1 januari	-	-
Bij: verstrekte geldlening	<u>41.706</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>41.706</u>	<u>-</u>

Over de lening u/g is in 2019 geen rente berekend.

4. Voorraden

Voorraad

Voorraad drank, etenswaren en emballage	<u>-</u>	<u>11.694</u>
---	----------	---------------

5. Handelsdebiteuren

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Handelsdebiteuren	114.505	191.455
Af: voorziening dubieuze debiteuren	<u>-13.254</u>	<u>-32.553</u>
	<u>101.251</u>	<u>158.902</u>

6. Te vorderen subsidies

Te vorderen subsidies	627.825	1.120.139
Voorziening projecten	<u>-36.269</u>	<u>-179.834</u>
Te vorderen subsidies	<u>591.556</u>	<u>940.305</u>

7. Overige vorderingen en overlopende activa

Nog te ontvangen bedragen	87.003	257.898
Te ontvangen bedragen UWV	185.292	-
Vooruitbetaalde bedragen	71.823	80.974
Waarborgsommen	14.583	14.583
Kasvoorschotten	4.425	3.565
Overige	<u>1.750</u>	<u>625</u>
	<u>364.876</u>	<u>357.645</u>

Onder de kortlopende vorderingen zijn geen vorderingen opgenomen met een looptijd langer dan één jaar.

8. Liquide middelen

Banktegoeden	1.787.539	1.545.575
Kas	25.588	46.301
Kruisposten	<u>-116</u>	<u>1.465</u>
	<u>1.813.011</u>	<u>1.593.341</u>

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
9. Eigen vermogen		
Algemene reserve	<u>1.266.999</u>	<u>955.179</u>

Voor het verloopoverzicht van de individuele posten van het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening per 31 december 2019.

10. VOORZIENINGEN

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Overige voorzieningen	<u>577.197</u>	<u>457.954</u>
Voorzieningen	<u>577.197</u>	<u>457.954</u>

De looptijd van de voorzieningen is als volgt te specificeren:

Looptijd voorzieningen korter dan één jaar	199.010	82.027
Looptijd voorzieningen van één jaar tot vijf jaar	378.187	210.769
Looptijd voorzieningen langer dan vijf jaar	<u>165.158</u>	<u>165.158</u>
	<u>577.197</u>	<u>457.954</u>

De overige voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Voorziening verlieslatende contracten	-	15.992
Reorganisatievoorziening	-	69.193
Voorziening langdurig zieken	337.659	119.256
Voorziening loopbaanbudget	<u>239.538</u>	<u>253.513</u>
	<u>577.197</u>	<u>457.954</u>

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Voorziening verlieslatende contracten</i>		
Stand per 1 januari	15.992	15.992
Onttrekking resp. dotatie	<u>15.992-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>15.992</u>

Reorganisatievoorziening

Stand per 1 januari	69.193	588.736
Dotatie	-	287.037
Vrijval	-	90.601-
Onttrekking	<u>69.193-</u>	<u>397.459-</u>
<i>Subtotaal</i>	<u>-</u>	<u>387.713</u>
Af: kortlopend deel voorziening	<u>-</u>	<u>318.520-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>69.193</u>

	2019	2018
	€	€
<i>Voorziening langdurig zieken</i>		
Stand per 1 januari	119.256	163.848
Dotatie	297.805	119.256
Vrijval		151.978-
Onttrekking	79.402-	11.870-
Stand per 31 december	<u>337.659</u>	<u>119.256</u>

Voorziening loopbaanbudget

Stand per 1 januari	253.513	237.300
Dotatie	123.662	134.341
Vrijval	114.704-	21.624-
Onttrekking	22.933-	96.504-
Stand per 31 december	<u>239.538</u>	<u>253.513</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
11. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	31.663	3.063
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	706.859	719.331
Pensioenen	10.808	6.082
	<u>749.330</u>	<u>728.476</u>

12. Vooruitontvangen subsidies

Vooruitontvangen subsidies	<u>64.963</u>	<u>90.325</u>
----------------------------	---------------	---------------

	2019	2018
	€	€
13. Overige schulden en overlopende passiva		
Reservering vakantiegeld en -dagen	461.056	459.564
Te betalen personeelskosten	33.520	366.860
Nog te ontvangen facturen	52.483	23.076
Vooruitontvangen bedragen	14.766	5.685
Te betalen accountantskosten	41.325	17.125
Overige	13.385	12.595
	<u>616.535</u>	<u>884.905</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Fiscale eenheid - omzetbelasting

Stichting Lumens maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld inzake omzetbelasting van de fiscale eenheid als geheel.

Huurverplichtingen panden

Stichting Lumens huurt verschillende accommodaties van diverse verhuurders. Huurverplichtingen zijn aangegaan voor diverse looptijden. De huurverplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 884.699
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 1.406.913
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 0

Leaseverplichtingen

Stichting Lumens huurt een auto, kopieerapparaten en printers van derden. De huurverplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 66.435
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 94.201
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 0

ICT beheer en helpdesk ondersteuning

Stichting Lumens heeft een contract afgesloten voor ICT beheer en helpdesk ondersteuning. De afnameverplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 448.001
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 1.623.107
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 0

Overige verplichtingen

Stichting Lumens heeft meerjarige contracten afgesloten op het gebied van pay-rolling, schoonmaak, telefonie en energie. De verplichting is als volgt nader onder te verdelen:

- Totale verplichting looptijd korter dan één jaar: € 309.302
- Totale verplichting looptijd tussen één en vijf jaar: € 136.171
- Totale verplichting looptijd langer dan vijf jaar: € 0

Bankgaranties

Ten behoeve van derden zijn bankgaranties verstrekt ter hoogte van € 36.563. De verstrekte bankgaranties hebben betrekking op de huur van panden.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2019

OPBRENGSTEN

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
14. Baten		
Projectsubsidies	15.050.115	15.927.545
Opbrengst scholen	552.327	543.032
Opbrengst bedrijven	209.183	167.900
Opbrengst fondsen	55.000	67.000
	<u>15.866.625</u>	<u>16.705.477</u>
15. Opbrengst particulieren		
Opbrengst restauratieve voorzieningen	687.132	804.109
Deelnemersbijdragen activiteiten	316.387	296.380
Verhuuropbrengsten	801.092	684.203
Programmering	170.038	200.832
	<u>1.974.649</u>	<u>1.985.524</u>
16. Overige opbrengsten		
Boekresultaat materiële vaste activa	-296	-5.776
Baten voorgaande jaren	351.357	156.590
Overige baten	102.048	359.795
	<u>453.109</u>	<u>510.609</u>
De baten voorgaande jaren zien toe op de navolgende posten:		
- Suppletie-aangifte omzetbelasting 2017	37.757	-
- Suppletie-aangifte omzetbelasting 2018	41.532	-
- Korting Bavaria	93.345	-
- Afwikkeling Robin Hood	96.555	-
- Overige baten voorgaande jaren	82.168	-

KOSTEN

17. Personeelskosten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Lonen en salarissen	8.666.577	9.066.520
Pensioenlasten	802.577	853.098
Sociale lasten	1.639.927	1.606.526
Overige personeelskosten	<u>1.374.450</u>	<u>1.692.690</u>
	<u>12.483.531</u>	<u>13.218.834</u>
 <i>Lonen en salarissen</i>		
Bruto lonen	7.275.871	7.644.482
Individueel keuzebudget	<u>1.390.706</u>	<u>1.422.038</u>
	<u>8.666.577</u>	<u>9.066.520</u>

Personeelsleden

Bij de stichting zijn in 2019 gemiddeld 176 personeelsleden (FTE) in dienst (2018: 187). Daarnaast zijn 10 FTE oproepkrachten en medewerkers vanuit meeruren ingezet (2018: 10 FTE).

Pensioenlasten	<u>802.577</u>	<u>853.098</u>
Sociale lasten	<u>1.639.927</u>	<u>1.606.526</u>
 <i>Overige personeelskosten</i>		
Personeel niet in loondienst	520.462	645.402
Kosten stagiaires en vrijwilligers	67.480	77.310
Reiskostenvergoeding	192.436	214.413
Arbokosten	51.854	23.225
Studie- en opleidingskosten	159.989	186.872
Kosten werving en selectie	10.327	28.462
Dotatie personele voorzieningen	297.805	406.293
Overige personeelskosten	<u>74.097</u>	<u>110.713</u>
	<u>1.374.450</u>	<u>1.692.690</u>

18. Afschrijvingen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Gebouwen	75.626	63.726
Inventaris en apparatuur	73.963	90.578
Automatisering	86.528	206.973
	<u>236.117</u>	<u>361.277</u>

19. Overige bedrijfskosten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Huisvestingskosten	1.710.390	1.754.393
Kantoorkosten	1.246.678	1.280.857
Activiteitenkosten	1.856.168	1.818.852
Algemene kosten	436.999	1.405.218
	<u>5.250.235</u>	<u>6.259.320</u>

Huisvestingskosten

Huurkosten	799.018	597.604
Schoonmaakkosten	240.295	309.984
Gas, water en elektra	232.960	279.652
Onderhoudskosten	233.699	306.134
Klein inventaris	87.936	104.761
Belastingen en heffingen	55.238	59.906
Verzekeringen	14.834	21.033
Beveiligingskosten	24.137	32.592
Overige huisvestingslasten	22.273	42.727
	<u>1.710.390</u>	<u>1.754.393</u>

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Kantoorkosten</i>		
Kantoorbenodigdheden	40.346	11.680
Drukwerk	43.969	157.284
Automatiseringskosten	883.767	786.980
Contributies en abonnementen	94.580	117.492
Porti	14.470	16.632
Verzekeringen	15.802	9.435
Telefoonkosten	153.744	181.354
	<u>1.246.678</u>	<u>1.280.857</u>
<i>Activiteitenkosten</i>		
Activiteitenkosten projectsubsidies	1.628.071	1.518.692
Inkoop restaurant en horeca	228.097	300.160
	<u>1.856.168</u>	<u>1.818.852</u>
<i>Algemene kosten</i>		
Accountantskosten	59.453	64.268
Advieskosten	134.676	291.964
Juridische kosten	105.345	27.646
Kosten kwaliteit	6.244	45.100
Dotatie voorziening incurante vorderingen	15.975	872.919
Representatiekosten	24.132	32.738
Reis- en verblijfkosten	9.008	8.740
Advertentiekosten	10.696	13.007
Lasten voorgaande jaren	31.471	16.056
Overige algemene kosten	39.999	32.780
	<u>436.999</u>	<u>1.405.218</u>

20. Financiële baten en lasten

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Financiële baten en lasten</i>		
Rentelasten hypothecaire geldlening	-	31.782-
Rente en kosten bank	<u>9.136-</u>	<u>8.421-</u>
	<u><u>9.136-</u></u>	<u><u>40.203-</u></u>

21. Belasting resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Vennootschapsbelasting boekjaar	<u>3.544-</u>	<u>15.034-</u>
	<u><u>3.544-</u></u>	<u><u>15.034-</u></u>

Wet Normering Topinkomens - bezoldiging topfunctionarissen

De bezoldiging van de functionarissen die over 2019 in het kader van de Wet Normering Topinkomens verantwoord worden is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

	J.A.M. Vonk
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
- Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.519
- Beloningen betaalbaar op termijn	11.940
Subtotaal	122.459
Individueel toepasselijk bezoldigingsm	194.000
Totale bezoldiging	122.459
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2018

J.A.M. Vonk

Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/06 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in FTE)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
- Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	59.346
- Beloningen betaalbaar op termijn	6.664
Subtotaal	66.010
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	110.811
Totale bezoldiging 2018	66.010

De WNT-norm voor 2019 bedraagt € 194.000.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	E.J. Rütters	B.C.G. Geurtsen	M.R. Pastoor
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vice-voorzitter	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	n.v.t.
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	6.000	5.000	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	n.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018			
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vice-voorzitter	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Totale bezoldiging	6.000	5.000	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900
Naam	E.A.H.M. Linders	J. van der Pol	P.J. Vergroesen
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/09 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	1.500	4.500	4.500
Individueel toepasselijke	6.484	19.400	19.400
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018			
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2018	n.v.t.	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Totale bezoldiging	n.v.t.	4.500	4.500
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	n.v.t.	18.900	18.900

**ENKELVOUDIGE
JAARREKENING**

ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na verwerking van het resultaat)

ACTIVA

in euro's		<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Materiële vaste activa			
Gebouwen	1.	299.569	321.453
Inventaris en apparatuur	1.	53.193	17.676
Automatisering	1.	4.781	90.785
Vervoermiddelen	1.	<u>1</u>	<u>1</u>
		357.544	429.915
Financiële vaste activa			
Deelneming in groepsmaatschappijen	2.	67.253	-
Andere deelnemingen		-	-
Overige effecten		117.828	117.828
Overige vorderingen		<u>41.706</u>	<u>-</u>
		226.787	117.828
Vlottende Activa			
Handelsdebiteuren	3.	97.634	170.986
Vorderingen op groepsmaatschappijen	4.	-	-
Te vorderen subsidies		591.556	940.305
Overige vorderingen en overlopende activa	5.	<u>363.392</u>	<u>346.252</u>
		1.052.582	1.457.543
Liquide Middelen	6.	1.764.682	1.521.866
TOTAAL ACTIVA		<u><u>3.401.595</u></u>	<u><u>3.527.152</u></u>

PASSIVA

in euro's

31-12-2019

31-12-2018

Eigen vermogen

Algemene reserve

7. 1.044.079

753.042

1.044.079

753.042

Voorzieningen

8.

568.205

434.593

Kortlopende schulden

Crediteuren

428.837

711.878

Belastingen en premies sociale verzekeringen

9. 721.323

703.641

Vooruitontvangen subsidies

64.459

90.325

Overige schulden en overlopende passiva

10. 574.692

833.673

1.789.311

2.339.517

TOTAAL PASSIVA

3.401.595

3.527.152

ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	180.289	646.615-
Resultaat deelneming	11. <u>110.738</u>	<u>391.506</u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN	<u>291.027</u>	<u>255.109-</u>

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Financiële vaste activa

De deelnemingen, waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris / apparatuur	Automatisering	Vervoer	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Stand per 1 januari</i>					
Aanschafwaarde	467.377	634.544	1.182.637	2.800	2.287.358
Cumulatieve afschrijvingen	145.924	616.868	1.091.852	2.799	1.857.443
Boekwaarde per 1 januari	321.453	17.676	90.785	1	429.915
<i>Mutaties in het boekjaar</i>					
Investeringsen	16.862	50.000	-	-	66.862
Afschrijvingen	38.474	14.477	85.987	-	138.938
Totaal mutaties in het boekjaar	-21.612	35.523	-85.987		-72.076
Desinvesteringen	-14.263	-14.247	-276.325	-	-304.835
Afschrijvingen desinvesteringen	13.991	14.241	276.308	-	304.540
Afschrijvingen	272	6	17	-	295
Totaal mutaties in het boekjaar	-21.884	35.517	-86.004	-	-72.371
<i>Stand per 31 december</i>					
Aanschafwaarde	469.976	670.297	906.312	2.800	2.049.385
Cumulatieve afschrijvingen	170.407	617.104	901.531	2.799	1.691.841
Boekwaarde per 31 december	299.569	53.193	4.781	1	357.544

2. Financiële vaste activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Deelneming in groepsmaatschappijen		
Lumens Holding B.V.	<u>67.253</u>	<u>-</u>
	<u>67.253</u>	<u>-</u>

Het verloop van de deelnemingen in groepsmaatschappijen is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Lumens Holding B.V.</i>		
Stand per 1 januari	-43.485	-434.991
Aankoop deelneming	-	-
Resultaat deelneming	<u>110.738</u>	<u>391.506</u>
	67.253	-43.485
Af: vordering op groepsmaatschappijen	-	43.485
Voorziening deelneming	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>67.253</u>	<u>-</u>

Overige effecten

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Overige effecten	<u>117.828</u>	<u>117.828</u>

Het verloop van de overige effecten is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand per 1 januari	117.828	117.828
Waardevermeerdering	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>117.828</u>	<u>117.828</u>

Overige vorderingen

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Lening u/g Coöperatie Jeugd Veilig Verder	-	-
Lening u/g Coöperatie Emoves U.A.	<u>41.706</u>	<u>-</u>
	<u>41.706</u>	<u>-</u>

Het verloop van de overige vorderingen is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Lening u/g Coöperatie Jeugd Veilig Verder</i>		
Stand per 1 januari	850.000	525.000
Verstrekte geldlening	-	325.000
Kwijtschelding	<u>850.000-</u>	<u>-</u>
Subtotaal	-	850.000
Voorziening	<u>-</u>	<u>850.000-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€

Lening u/g Coöperatie Emoves U.A.

Stand per 1 januari	-	-
Verstrekte geldlening	41.706	-
Aflossing	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>41.706</u>	<u>-</u>

Over de lening u/g is in 2019 0,00% rente berekend (2018: 5,00%).

Vlottende activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
3. Handelsdebiteuren		
Handelsdebiteuren	106.916	305.514
Af. voorziening dubieuze debiteuren	<u>9.282-</u>	<u>134.528-</u>
	<u>97.634</u>	<u>170.986</u>

4. Vorderingen op groepsmaatschappijen

Dynamo B.V.	-	-
Lumens Holding B.V.	-	-
Lumens Het Klooster B.V.	-	-
Stichting Robin Hood	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€

Dynamo B.V.

Stand per 1 januari	234.623	357.392
Mutaties	<u>106.997-</u>	<u>122.769-</u>
	127.626	234.623
Voorziening	<u>127.626-</u>	<u>234.623-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

Over de vordering is in 2019 geen rente berekend (2018: 0,00%).

Lumens Holding B.V.

Stand per 1 januari	97.081	97.081
Mutaties	<u>1.498-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	95.583	97.081
Investering in deelneming	-	43.485-
Voorziening	<u>95.583-</u>	<u>53.596-</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>

Over de vordering is in 2019 geen rente berekend (2018: 0,00%).

	2019	2018
	€	€
<i>Lumens Het Klooster B.V.</i>		
Stand per 1 januari	-	370.280
Mutaties	-	370.280-
	-	-
Voorziening	-	-
Stand per 31 december	-	-
Over de vordering is in 2019 geen rente berekend		
<i>Stichting Robin Hood</i>		
Stand per 1 januari	320.004	330.429
Mutaties	320.004-	10.425-
	-	320.004
Voorziening	-	320.004-
Stand per 31 december	-	-
Over de vordering is in 2019 geen rente berekend		
	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Te vorderen subsidies		
Te vorderen subsidies	627.825	1.120.139
Voorziening projecten	36.269-	-179.834
	591.556	940.305
5. Overige vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen	87.003	257.898
Te ontvangen bedragen UWV	185.292	-
Vooruitbetaalde bedragen	70.339	69.581
Waarborgsommen	14.583	14.583
Kasvoorschotten	4.425	3.565
Overige	1.750	625
	363.392	346.252
6. Liquide middelen		
Bank	1.739.210	1.474.112
Kas	25.588	46.301
Kruisposten	-116	1.453
	1.764.682	1.521.866

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
7. Eigen vermogen		
Algemene reserve	<u>1.044.079</u>	<u>753.042</u>
Het verloop van de algemene reserve is als volgt:		
	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Stand per 1 januari	753.042	1.008.151
Resultaatbestemming	<u>291.037</u>	<u>-255.109</u>
Stand per 31 december	<u>1.044.079</u>	<u>753.042</u>

Het eigen vermogen per 31 december 2019 en het resultaat over 2019 volgens de geconsolideerde jaarrekening wijkt af van het eigen vermogen per 31 december 2019 en het resultaat over 2019 volgens de enkelvoudige jaarrekening. De verschillen zijn als volgt:

	Eigen vermogen	Resultaat
Enkelvoudige jaarrekening	1.044.079	291.027
Geconsolideerd jaarrekening	<u>1.266.999</u>	<u>311.820</u>
Vershil	<u>222.920-</u>	<u>20.793-</u>

Het verschil in het eigen vermogen wordt veroorzaakt doordat in de consolidatie rekening is gehouden met de groepsmaatschappij Stichting Robin Hood, waarin geen kapitaalbelang gehouden wordt. Stichting Robin Hood wordt geclassificeerd als groepsmaatschappij, omdat er sprake is van:

- een organisatorische eenheid, en;
- organisatorische verbondenheid, en;
- centrale leiding

Daarnaast zijn in de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Lumens de vorderingen op groepsmaatschappijen voorzien, welke in de consolidatie geëlimineerd zijn.

VOORZIENINGEN

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
8. Voorzieningen		
Overige voorzieningen	568.205	434.593
	<u>568.205</u>	<u>434.593</u>

De overige voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Reorganisatievoorziening	-	69.194
Voorziening langdurig zieken	337.659	119.256
Voorziening loopbaanbudget	230.546	246.143
Voorziening deelneming	-	-
	<u>568.205</u>	<u>434.593</u>

Het verloop van de voorziening is als volgt

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
<i>Reorganisatievoorziening</i>		
Stand per 1 januari	69.194	588.736
Dotatie	-	196.437
Onttrekking	69.194-	397.459-
<i>Subtotaal</i>	-	387.714
Af. kortlopend deel voorziening	-	318.520-
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>69.194</u>

Voorziening langdurig zieken

Stand per 1 januari	119.256	163.848
Dotatie	297.805	91.623
Onttrekking	79.402-	136.215-
Stand per 31 december	<u>337.659</u>	<u>119.256</u>

Voorziening loopbaanbudget

Stand per 1 januari	246.143	227.347
Dotatie	119.322	128.964
Onttrekking	114.704-	88.688-
Vrijwal	20.215-	21.480-
Stand per 31 december	<u>230.546</u>	<u>246.143</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
9. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	31.663	9.129
Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	678.773	689.671
Pensioenen	10.887	4.841
	<u>721.323</u>	<u>703.641</u>

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Vooruitontvangen subsidies		
Vooruitontvangen subsidies	<u>64.459</u>	<u>90.325</u>

10. Overige schulden en overlopende passiva

Reservering vakantiegeld en -dagen	432.043	426.743
Te betalen personeelskosten	27.238	363.092
Nog te ontvangen facturen	51.320	13.364
Vooruitontvangen bedragen	12.792	2.786
Te betalen accountantskosten	41.325	17.125
Overige	9.974	10.563
	<u>574.692</u>	<u>833.673</u>

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
11. Resultaat deelneming		
Lumens Holding B.V.	<u>110.738</u>	<u>391.506</u>
	<u><u>110.738</u></u>	<u><u>391.506</u></u>

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening van Stichting Lumens. De jaarrekening 2019 is door de Raad van Bestuur vastgesteld op 18 maart 2020.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het vaststellen van de jaarrekening. De jaarrekening 2019 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in hun vergadering van 27 maart 2020.

Resultaatbestemming 2019

Na goedkeuring door de Raad van Toezicht is het resultaat over 2019 als volgt verdeeld:

	€
Toevoeging aan de algemene reserve	<u>291.027</u>
	<u><u>291.027</u></u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Stichting Lumens heeft in het boekjaar 2020 te kampen met de gevolgen van het coronavirus. Voor een toelichting hierop verwijzen we naar het bestuursverslag.

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2019 is door de Raad van Bestuur vastgesteld in de vergadering van 18 maart 2020.

J.A.M. Vonk
Raad van Bestuur

De jaarrekening 2019 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in hun vergadering van 27 maart 2020.

Dhr. Mr. E.J. Rutters
Voorzitter Raad van Toezicht

Mevr. B. van den Heuvel-Geurtsen
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. P.J. Vergroesen RA
Lid Raad van Toezicht

Dhr. J. van der Pol
Lid Raad van Toezicht

Mevr. Dr. E.A.H.M. Linders
Lid Raad van Toezicht

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling resultaatbestemming

Er is geen statutaire regeling inzake de resultaatbestemming.

Controleverklaring

De controleverklaring bij de jaarrekening 2019 is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van Stichting Lumens

VERKLARING OVER DE IN HET JAARRAPPORT OPGENOMEN JAARREKENING 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in het jaarrapport 2019 opgenomen geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening 2019 van Stichting Lumens te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Lumens op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Daarnaast delen wij mede dat de subsidiegelden zijn besteed conform het doel waarvoor deze beschikbaar zijn gesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2019.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Lumens zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van het coronavirus

Het coronavirus heeft ook invloed op Stichting Lumens. In de toelichting op pagina 6 en 7 in het jaarrapport 2019 heeft het management de huidige impact en haar plannen om met deze gebeurtenissen of omstandigheden om te gaan toegelicht. Ook geven zij aan dat het op dit moment voor hen niet goed mogelijk is om in te schatten wat de invloed van het coronavirus is op de financiële prestaties en gezondheid van Stichting Lumens. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARRAPPORT OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.
- Alle informatie bevat die op grond van RJ 640 organisaties zonder winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in RJ 640 organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 organisaties zonder winststreven en de bepalingen krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht Airport, 27 maart 2020

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: P.G.M. Retra AA